

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia,
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max Augenthaler & Emerich Lesner,
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse,
A. Oppelke Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarifar și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. s'au 30 ban.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 lu. 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. s'au 15 ban. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 96.

Brașov, Sâmbătă 2 (14) Maiu.

1898.

După cinci-șapte de ani.

IV.

Cum și-au împlinit conducătorii partidei noastre naționale, care s'a fost recules și și-a fost strins rându-
rile c'un avânt atât de îmbucurător
la 1881, problema lor împreună
cu așa mare răspundere?

Nu este momentul de a intra
aici într'o cercetare minuțioasă a ce-
lor ce s'au petrecut în sinul parti-
dei noastre naționale de șese-spre-șapte
ani încôce. Constatăm numai, că lu-
crarea de reorganizare și consolidare
interioră luase un frumos avânt în
anii dintâi.

Dér după aceea s'au ridicat din
tote părțile mari piedeci, prigoniri,
seduceri și tot felul de cercări su-
fletesci și au năvălit asupra tinde-
lui nostru partid, care abia eșise
din fașe.

Din toate relele și neajunsurile,
ce le am întâmpinat însă dela 1881,
cele mai triste, mâhnitoare și dure-
roșe pentru noi sunt cele, ce ni-le-am
pricinuit noi înși-ne prin neabăgare
de seamă, prin lipsă de prevedere ori
de zelul național trebuincios, și prin
aceea, că n'am știut să urmăim, în
vremuri de cercare mult mai grele
chiar ca cele dela 1848, sfatului în-
țelept al conducătorilor de atunci,
ca să păzim cu cea mai mare sfin-
țenia legătura frăției noastre națio-
nale, solidaritatea noastră prin sînce-
ritate, iubire și încredere împrumu-
tată.

De veți voi dér să aveți răspun-
sul drept și adevărat la întrebarea
de mai sus, priviți la starea de față
și cugetați-vă în conștiința voastră
curată, câtă parte ar pute să revină
asupra-ne din multele necazuri și
neajunsuri, ce trebuie să le suferim
astăzi prin cea mai crudă desconsi-
derare din partea adversarilor noștri
politici și naționali.

Ne-au mai lăsat fericiții noștri
premergători în lupta pentru româ-
nism, ca cea mai scumpă moștenire,
sfatul lor cel de aur eșit din păta-
niile istoriei de suferințe ale națio-
nei române, ca în lucrarea noastră la
aședarea de piatră pe piatră pentru
clădirea puternică a fortăreței soli-
darității noastre naționale să ne ferim
cu totă tăria sufletului de orice
înfruntare streină de dorințele și as-
pirațiunile noastre și să căutăm să
ne întărim convingerile, conștiința,
credința noastră în viitorul românis-
mului numai din izvorul nesecat al
iubirii poporului și a legăturii strinse
și nesdruncinabile cu bucuriile, năca-
zurile și cu sôrtea lui.

De urmăam conștientos acest
sfat, multe amărăciuni, multe în-
frângeri și multe umiliri am fi putut
incunjura. Și decă nu puteam noi
singuri să schimbăm condițiunile
grele ale situațiunei critice, ce ni-s'a
creat de nisce factori străini de noi,
puteam să avem acum, după cinci-
șapte de ani de stăruințe și lupte,
mângăerea, de a-ne vedea mai mult
ca ori și când respectați de către
contrari.

Ce vom răspunde ađi, cinci-
șapte de ani după 3 (15) Maiu 1848,
decă ne vom pune întrebarea: unde
este partida noastră națională? unde
sunt conducătorii ei? unde sunt băr-
bații noștri, vrednicii apostoli ai ro-
mânismului, cari prin curagiul și se-
riositatea lor sciau să însufle popo-
rului încredere, cari prin avântul și
însuflețirea lor curată și desintere-
sată sciau să câștige iubirea lui cea
mai devotată; cari prin credința cea
tare în viitorul poporului și a cau-
sei lui sciau să-i aprindă entuziasmul
într'o măsură, încât să fiă gata a
aduce ori-ce jertfă pe altarul patriei
și al națiunei?

Ce durerosă priveleşce s'arată
ochilor noștri după cinci-șapte de
ani!

Pare că în adevăr, cum dicea
fericitul Bărnăuțiu în catedrala Bla-
șiului, principele infernului ar fi slo-
bođit toate spiritele rele între noi.
Unde odinioară frații de un sânge se
înțelegeau între sine cu iubire și în-
credere și fiă-care căuta să fiă con-
vins de soțul și fratele său vrednic
de stima lui, astăzi am ajuns să ne
temem aprôpe la fiă-care pas unii
de alții. În locul căldurii frătesci, o
răceală înstrăinătoare amenință a
rôde chiar și rădăcinile iubirii, ce
ne lega ca fiii aceleiași mame vă-
duvite, pe care o jelea bardul nos-
tru dela 1848.

Totul este făcut, totul pare a-se
petrece numai pe cale artificială în
contactul dintre bărbații noștri chiă-
mați la conlucrare și luptă neîntre-
ruptă și neobosită pentru binele nea-
mului. Iubire, sinceritate, însuflețire
au ajuns ađi, după cinci-șapte de ani
dela înălțarea stégului partidei națio-
nale române, să fiă mai mult nu-
mai scrise și ilustrate cu cuvinte
alese și amăgitoare, decât văđute și
simțite.

De unde această năpaste și ne-
norocire pe capul nostru tocmai acum,
când e mai mare ca ori și când nu-
mărul bărbaților noștri pe cari fi
numim culti și învățați, căci au di-
plome dela universități, academii,
facultăți și institute superioare? Toc-
mai acum, când poporul nostru a
trecut demult peste vremurile, în cari
azbuche și psaltichia era pentru el
încă un ideal?

Ce s'a întâmplat, dicem, ca as-
tăzi să nu mai cutezăm a-ne întruni
dece inși la un loc și a ne sfătui
cu deplină liniște sufletescă și cu
totă sinceritatea și încrederea? Ce
ne reține dela acesta? De ce ne
temem?

Este duhul rău al streinului, care
pare a se furișă între noi obiar și
prin crepăturile ușilor și ferestrilor.
Este acel spirit strein, care pare a
ne fi amorțit tot curagiul și totă
bărbația, de ceea ce se temea așa de
mult propovăduitorul evangheliei națio-
nalismului românesc dela 1848. Sunt
semnele îngrozitoare ale timpului fu-
nest ce-l prevedea spiritul său lumi-
nat și pătrundător, ale timpului, când
sclăvia fizică, ale căreia lanțuri le-a
sdrobit anul redeșteptării noastre, avea

să se transforme ca pedepsă pentru
păcatele noastre naționale pentru egois-
mul și nepăsarea noastră, într'o
sclăvia morală.

Da, simțim cu cea mai adencă
durere a inimei, acum la pragul ju-
mătății de véc de care ne despărțim,
că dușmanii neadormiți ai românis-
mului făuresc aceste noue lanțuri de
sclăvia, pe cari le auresc și le îm-
podobesc cu flori, ca să ne amă-
gescă și să ne amorțescă puterea,
ce se razimă în popor și vine dela
el și prin el.

Streinul, fiă ori și unde și ori
cine, nu binele nostru îl voiesce, ci
binele lui, promovarea intereselor
lui și a soților lui de pradă. Ori cât
de prietinos și ori și prin cine ni-
s'ar apropia dér, să ne ferim și să
avem ochii în patru, căci atunci când
ne sfătuesce a nu merge după cum
vedem, simțim și dorim noi, ci a
merge pe alte căi piedeșe și tolo-
sindu-ne de apucături măestrite și
rafinete, pôte să voiască tocmai
desbinarea noastră, slăbirea puterilor
noștre.

Nu este un simțământ de des-
curagiare, ce ne cuprinde în acest
moment, ci este durerea, că am
ajuns a-ne plânge ast-fel în pre-
săra aniversării de cinci decenii pre-
sărate, pe lângă toate inichitățile tim-
pului, cu rôdele cele mai îmbucură-
toare ale culturii și progresului nos-
tru, care ne face să vorbim ast-fel.

Mai este însă încă ceva. Este
credința tare, că cuvintele noastre
vor fi resimțite și aprețiate de toți
Românii de bine și că vor contribui
astfel numai la întărirea curagiului
în aceste vremuri, când avem mai
mare lipsă de el, ca ori și când.

Nimic mai firesc, ca adversarii
noștri seculari, — cari vor să des-
ființeze naționalitatea noastră, și să
facă să cadă stégul ei mândru, ce a
fost defășurat în fața țării și a lumii
la 3 (15) Maiu 1848 — să ne lase
să serbăm în libertate aniversa-
rea acestei mari zile.

Dér nu este putere pe lume,
care să ne pôta împiedeca de a lua
cu toții în această zi, sərbătorească
în viața poporului nostru, firma ho-
tărâre de a premeni gândirile noastre
și de a-le îndrepta cu putere spre
o muncă și luptă roditoare pentru în-
tărirea conștiinței noastre naționale
și pentru isbenda românismului.

Măsuri în contra adunării convocate la Blași.

Cunoscuta convocare a adunării de
popor la Blași pentru serbarea zilei de
3 (15) Maiu a dat stăpânirii unguresci nouă
ocasiune pentru de a-și manifesta teroris-
mul față de Români.

N'a fost de ajuns, că adunarea con-
vocată s'a oprit, dér guvernul a pus tot-
odată în mișcare întreg aparatul adminis-
trativ pentru de-a veghia asupra Românilor
și a suprima eventual ori ce manifestații,
ce s'ar face din partea acestora.

Astfel „Tribuna“ spune, că în comi-
tatul Sibiiului toți notarii și solgăbirii au
fost convocați pe Lunia trecută, 9 Maiu

n. c., în casa comitatului din Sibiiu, unde
li-s'a dat ordin strict, ca să oprască ori-ce
serbare și să împedeca pe ori-ce cale po-
porul de-a merge la Blași pe ziua de 3 (15)
Maiu.

Asemenea măsuri teroristice s'au luat
și în alte comitate. Din părțile Deesului, de
exemplu, se anunță, că mai multor Români
cărțurari li-s'au făcut *perchisiții domiciliare*
pentru de-a afla *subscrierile celor ce au con-
vocat adunarea la Blași*; câte-va oole au și
fost confiscate. În același timp gendarmii
și detectivii cutrieră satele, intimidând po-
porul și spunându-i, că toți cei ce vor serba
ziua de 3 (15) Maiu vor fi întemnițați, even-
tual chiar și împușcați.

Cele mai teroristice măsuri s'au luat
însă la Blași. Aci s'au concentrat mulțime
de gendarmi și se dice, că pe mâne, Săm-
bătă, se așteptă 300 de infanteriști dela
Alba-Iulia, un escadron de husari și 60 de
gendarmi. Drumurile, ce duc la Blași, vor
fi blocate și nimenea nu va fi lăsat să intre
în el.

Dintre toate însă mai revoltătoare este
presiunea eseroiată asupra arhierilor noș-
tri, cari se vede, că au primit ordin de-a
se face și în cazul de față polițaii guver-
nului. Vedem cu multă durere, că unii dintre
archierei s'au și grăbit de-a face pe voia
și plăcerea celor dela cârmă, măcară ni-
mic nu-i îndreptăția pe cei dela guvern a
susține, că Românii ar voi să folosescă bi-
sericele ca „loc de demonstrațiune politică“.
A face rugăciuni pentru memoria înainta-
șilor, cari s'au jertfit spre binele neamului
lor, este o datoriă creștină, nu însă nici-
decum o demonstrațiune. Și apoi adunarea
dela 3 (15) Maiu a fost o adunare legiuită,
făcută cu învoirea guvernului de atunci și
chiar și adversarii noștri, în frunte cu co-
misarii guvernali, au recunoscut purtarea
exemplară, liniștită, paolnică și spiritual demn
și serios, ce a domnit la acea adunare.
Cum vin decă episcopii noștri să admonieze
prin circulare pe preoți și de ce atăta umi-
lință din partea lor?

Etă o circulară de acest fel, adresată
de episcopul Gherlei Ioan Szabo către cle-
rul din întreaga sa diecesă:

„Reverendissimilor în Christos frați vicari fo-
ranei, archidiaconi și mult onoraților frați
protopopi și preoți!

„Venind aici la cunoștință din loc
competent, că la inițiativa unora s'ar in-
tenționa a se serba în totă țera în mod
demonstrativ ziua de 15 Maiu a. c., ca
aniversarul al 50-lea al adunării populare
ținută în a. 1848 în Blași, care ziua în
anul acesta va căde pe Duminică, așa, că
unde va fi cu puțință preoții se țină predică
despre însemnătatea acelei zile, amintind
cu laudă punerea în mișcare a poporului
în 1848-49, ér unde nu s'ar pute ține
predică, acolo preotul la eșirea cu darurile
să amintescă cu numele pe toți conducă-
torii din 1848-49. Încât un atare lucru ar
fi nu numai încorect, ci și dăunos și pri-
mejdios pentru interesele bisericei noastre,
din incidentul acesta am aflat de bine a
revoca în memorie cele dispuse cu ordina-
țiunile consistoriale de dto 23 Noemvre
1889 nr. 8269, de dto 26 Maiu 1894 nr.
3462 și de dto 21 Februarie 1896 nr.
1357, reflectându-vă prin acestea cu totă
seriositatea, ca având înaintea ochilor che-
marea sublimă de păstori sufletesci și in-
teresele bisericei, să fiți cu totă grija, ca
în nici o împrejurare în biserică și întru
împlinirea dregătoriei preoțesci să nu se
amestece lucruri politice neiertate, ferin-
du-vă frățiile voștre necondiționat de ori-ce
demonstrațiune, și grijind, ca biserică din
partea nimănui, nici-când și în nici un

mod să nu fiă folosită de loc de demonstrațiune politică, ce prin această se oprește strict și sub responsabilitate.

„Din ședința consistorială ținută în Gherla la 7 Mai 1898.

Ioan, episcop“.

Delegațiunile înaintea monarhului.

Alaltăieri a primit monarhul în palatul din Buda delegațiunile austro-ungare. Mai întâiu a primit delegația austriacă, sub conducerea cavalerului *Iaworski*, apoi delegația ungară sub conducerea lui *Coloman Saell*, amândoi președinți.

În vorbirea adresată către monarh, *Iaworski* a exprimat fidelitatea și omagiile membrilor delegațiunii. El făcând amintire, că monarhul înainte de cinci-șase ani s'a urcat pe tron; această jumătate de veac este una dintre cele mai frumoase epoci ale istoriei Austriei. În fine rugă ceriul, să dăruiască Majestății Sale viață lungă pentru fericirea monarhiei și a popoarelor sale.

Monarhul răspunse prin următoarea vorbire:

„Primesc cu viață satisfacție expresiunea alipirei d-vostre fidele și o reîntorc prin fierbințile mele mulțămite.

„Imi servește de-o deosebită mulțămire a accentua și cu această ocaziune, că raporturile noastre cu toate puterile, d'ér mai ales cu statele învecinate sunt cât se poate mai bune.

„Situația creată în urma încheierii păcii turco-grecesci se apropie de rezolvare definitivă și îndreptățește la speranța, că în urma conlucrării mai departe armonice a tuturor puterilor europene, se va susține baza solidă, ce ne servește la o dezvoltare pacnică în raporturile politice noastre orientale.

„Cauzele, cari ne-au îndemnat, să vedim concordia noastră prin conlucrare materială cu celelalte puteri în scop de-a isola și localiza pericolele ivite în anul trecut, fiind acum delăturate, am hotărât să ne retragem trupele și corăbiile din insula Creta, ér la deslegarea acestei întrebări, rămăsă deschisă încă, ne mărginim de aici înainte numai la terenul tratărilor diplomatice.

„Imi servește ca o sinceră mulțămire a-mi exprima recunoștința față de atitudinea armatei mele de pe uscat și mare, dovedită și cu această ocazie de trupele mele, și față de împlinirea conștientă a problemelor ei“.

„Cu adânc regret trebuie să amintesc despre inițiativa d'ér Spania și Statele Unite ale Americii, cari n'au putut fi împiedecate nici de intervenirea amicală a Sântiei Sale Papei spriginită de toate puterile mari europene, nici de prevenirea guvernului spaniol.

„Când suntem deciziși la susținerea unei stricte neutralități, să dăm expresiune dorinței noastre, de a succede o drăpă aplanare a luptelor triste și a inițiativilor dintre părțile beligerante.

„Guvernul meu pentru afacerile armatei, având în vedere situația nesigură, precum și dezvoltarea rapidă a puterilor armate din toate statele, a continuat și anul acesta câștigarea de arme și material de război semnalată și începută în stil mai mare anul trecut.

„Sunt convins, că în judecarea dispozițiilor luate din această prevedere, vă va conduce obișnuita d-vostre p'ntindere și sentimentul patriotic gata de jertfă.

„Desvoltarea generală a Bosniei și Hertegovinei progresază pe căile de până acum și cheltuielile guvernării acestor țări se acoper și anul acesta din încasările lor proprii.

„Dorind fierbinte, ca lucrarea d-vostre să fiă încoronată de succes, vă salut din inimă“.

Acest răspuns l'a dat monarhul și la vorbirea președintelui delegației ungare.

Congregația comitatului Brașov.

Brașov, 13 Mai n.

Precum am promis în numărul de ieri, revenim astăzi mai pe larg asupra interpelării în cunoscuta afacere a „proclamațiilor revoluționare române“, înscenată cu tendințe răutăcioase de adversarii noștri.

Dr. A. Mureșianu a arătat în motivarea interpelății sale mai întâiu, că nedumerire, iritație și indignare a produs între Români, ér în felul său și între conlocuitorii noștri

unguri împrejurarea, că foile din Pesta toate, fără deosebire, au lătit faima, că la Brașov s'au confiscat 12,000, ér în Săcele peste 30,000 de manifesturi revoluționare.

Faima acesta s'a răspândit în mod sistematic și înafară. Biuroul de corespondențe unguresc oficios din Pesta a telegrafat înafară și îndeosebi foilor germane, că numărul proclamațiilor confiscate este de peste 50,000, ba unele foi au vorbit chiar și de 80,000. Se 'nțelege, că comentariile n'au lipsit și ele au fost făcute după pofta inimei adversarilor noștri. Eram înfățișat noi, Românii de aici, ca stând în cea mai strinsă legătură cu un comitet revoluționar din România, despre care se dicea, că dispune de mulți bani, nelipsind, se 'nțelege, nici rublele și copeicile, și care pregătea aici în Ardeal apropiata izbucnire a unei gróznice revoluții.

Și în realitate ce a fost? S'a „descoperit“, sub nisele împrejurări cu totul ciudate și suspecte, în nisele scrisori recomandate, ce au fost predate la oficiul postal din Brașov și adresate la doi preoți din Săcele, ca la vre-o 40 de exemplare de nisele apeluri autografate, cărora li-s'a dat înfățișarea de proclamații revoluționare adresate Românilor din Ardeal.

Ceea ce este mai bătător la ochi însă și pune în cea mai păcătoasă lumină totă afacerea e procedura, ce s'a observat la secuestrarea acestor pretinse apeluri revoluționare când cu cunoscutele perchișii domiciliare la preoții români din Bacfalău și Purcăreni.

Aici interpelantul arată cu vii colorii modul, cum au procedat pretinsul „negustor de lemne“ și „împiegatul ministerial“ cu asistența gendarmilor la aceste perchișii domiciliare, ce comedia s'a jucat în ambele cazuri cu înfățișarea „negustorului de lemne“ și cum și într'un loc și într'altul această stranie „comisiă“ a sosit de-odată cu scrisorile cu pricina, ce le ducea feciorul dela postă; cum a secuestrat îndată cuprinsul lor; cum au făcut apoi perchișia cea mai minuțioasă în locuință, fără a se pute afla și constata nimic în defavorul preoților din cestiune.

A arătat mai departe, că procedura a fost înafară de ori-ce forme legale și fără concursul autorităților, după cum cerea legea. În fine arată, că totul se prezentă ca o machinațiune și intrigă răutăcioasă pusă la cale spre a susținea pe Români și că reese ne 'ndoios, că acele scrisori și apeluri au fost anume fabricate în scopul acesta. Inse-și foile oficiose unguresci au fost silite mai târziu să recunoască, că nimic nu este adevărat din faimele răspândite.

Fiind-că însă prin procedura cu perchișii s'a călcat libertatea domiciliului amintitorilor preoți și tot-odată indirect și vaza bisericeii și lealitatea poporului român, trebuie să se facă lumină asupra casului și cei vinovați trebuie să și primescă pedepsa după cum merită ca turburătorii ai libertății domiciliului în sensul dispozițiilor, ce le prevede codul penal unguresc. Preoții au și făcut arătare la tribunal, d'ér până acuma interpelantului nu-i este cunoscut, decă acesta a introdus cercetarea, ori nu.

Adresează deci șefului administrației comitatului următoarea:

INTERPELAȚIUNE.

1. Este cunoscut d-lui viceșpan, că în 20 și 21 Ianuarie n. c. în Bacfalău și Purcărenii Săcelelor s'au pus în scenă — după cum se dice, spre a da de nisele proclamațiilor revoluționare — perchișii domiciliare la preoții români gr. or. de acolo *Toma Frateș* și *Toma Giurgiu*, din partea a doi indiviți, dintre cari unul s'a dat ca funcționarul ministerial „*Hamari Kalman*“ celalalt ca neguțator de lemne, și cari au fost însoțiți de patru gendarmi reg. unguresci, în frunte cu conducătorul postului din Satulung?

2. Are cunoscința d-lui viceșpan, că aceste perchișii domiciliare s'au făcut fără de-a fi nici într'un fel justificate după lege și cum-că ca pretext s'a luat o pretinsă denunțare, după care s'au predat la oficiul postal din Brașov scrisori, ce conțineau

proclamațiilor răsvrătitoare și ce erau adresate preoților respectivi, scrisori, cari — lucru curios! — au sosit la locuința numitorilor preoți de-odată cu amintitorii doi indiviți și cu gendarmii?

3. Este cunoscut mai departe d-lui viceșpan, că la perchișia domiciliară, ce s'a făcut preotului român din Purcăreni, la cererea acestuia a fost chemat să asiste și judele comunal de-acolo, care s'a și înfățișat?

4. Este adevărat ceea ce au afirmat de repețite-ori toate toile din Pesta, că împiegații ai poliției secrete din Budapesta au fost trimiși direct aici la Brașov spre a cerceta după proclamații răsvrătitoare în Săcele și că acestora, spre scopul indicat, li-s'a pus la dispoziția gendarmeria? Și decă este adevărat, fost-a înscințată autoritatea comitatensă despre acesta, ori nu?

5. Deorece în cazul de față a fost în joc nu numai liniștea, onoarea și libertatea domiciliului numitorilor preoți, ci apare amenințată și pacea între naționalități prin suspiționarea lealității celor de altă naționalitate și prin atacarea vașei bisericeii; deorece s'a dovedit mai departe, că întreaga afacere cu apelurile revoluționare a fost numai o grosolană machinațiune și intrigă — întreb: ce pași a întreprins d-l viceșpan, ori ce pași are de gând să întreprindă spre a apăra legalitatea, libertatea cetățenilor, precum și liniștea și pacea pe teritoriul acestui comitat în contra unor astfel de atacuri neieritate și nelegale?

Viceșpanul Dr. Frid. *Jekel* răspunse la interpelăția de mai sus acestea: Indată ce am luat cunoscința despre acest cas, am făcut cercetările de lipsă și am constatat următoarele:

Poliția de stat din Peșta a fost înscințată, că la adresele preoților gr. or. *Toma Giurgiu* din Purcăreni, *I. Bogdan junior* în Zizin și *Toma Frateș* în Bacfalău se vor da dela poșta din Brașov proclamațiuni ațîțătoare, ce vin din România. În urma acesta doi detectivi au fost trimiși la fața locului.

Fiind lucrul foarte secret și urgența mare, trimișii poliției, vrând să se asigure de succes, au procedat de capul lor cu încălcarea autorităților, mai ales că au creșut, că serviții polițienesci în numele comune din Săcele îl face gendarmeria. Li-a succed deci a afla, că scrisorile sosiseră la Bacfalău, resp. Purcăreni și deci la 20 și 21 Ianuarie a. c. ei au mers cu gendarmii la locuințele preoților, intrând acolo de-odată cu purtătorul de scrisori. La această procedură grabnică erau îndreptățiți și după procedura penală.

Detectivii esmiși au făcut să se deschidă scrisorile și au aflat în ele proclamațiile, ce le-au căutat, cu totul în număr de vre-o 33. Aceste proclamații erau date din București și subsemnate: „Comitetul secret“. Ele erau pline de ațîțări și de tot felul de insulte în contra statului și a Maghiarilor și Românii se provocau a se rescula ca la 1848, căci bani și sprigin vor căpăta.

Și d-l fișpan a făcut o cercetare prealabilă aflând despre cas. Fiind-că însă aici poate fi aplicată numai legea penală, s'a introdus procedura penală.

În fine viceșpanul declară, că deorece numai pe calea acesta se va pute constata, decă și cine e de vină și decă s'au comis necorecții în procedura organelor, nu este de competența sa a-o dovedi acesta, ci o va dovedi cercetarea criminală — și rógă, ca să se ia la cunoscință răspunsul său.

Dr. A. Mureșianu declară, că nu poate lua la cunoscință răspunsul d-lui viceșpan, mai întâiu fiind-că d-sa nu i-a delăturat cu nimic nedumeririle cu privire la procedura suspectă cu acele scrisori recomandate, cari n'au venit din România, ci au fost date aici în Brașov și cari au sosit de-odată cu trimișii poliției din Peșta la adresați; mai departe nu poate admite nici-decum ce afirmă d-l viceșpan, cum-că ar fi fost îndreptățită după procedura penală această procedură a detectivilor din Peșta. Pentru perchișii domiciliare legea dă drept a-se proceda fără ordin în scris dela judele ins-

tructor numai în cas de *periculum in mora*, d'ér și în cazul acesta se cere legitimare în scris. Nu se poate susține însă nici-decum, că în afacerea din cestiune a fost un *periculum in mora*, căci scrisorile, cum spune d-l viceșpan, erau avizate și se aflau în mâna oficiului poștal. Gendarmilor și altor organe de siguranță însă procedura penală le dă voie a face perchișii domiciliare fără să fiă în deosebi însărcinați când cel învinuit e prins în *flagrant delict*, séu când se află în posesiunea de obiecte, séu când derivă dela o crimă, ori dela un delict.

Tote acestea însă nu obvin în cazul de față. Deci procederea a fost necorectă și ilegală și vinovații trebuiesc pedepsiți. De aceea nu ia la cunoscință răspunsul.

Fișpanul, înainte de votare, află de lipsă a face unele observări. Crede, că nici interpelantul nu dă o importanță deosebită casului, după-ce a descris totă procedura cu perchișia cu atâta umor. (D'ér ce, era să plângă? Umorul în descrierea unor asemenea ciudate și ridicule perchișii n'are de a face nimic cu importanța întregii afaceri — Red. „Gaz. Trans.“) Spune, că îndată ce i-a venit lucrul la cunoscință, a dispus să se facă cercetare strictă și la poșta, și aici s'a constatat, că scrisorile au fost predate de un tiner, care s'a dus la poșta c'un prietin éráși tiner, și amplotatul a declarat, că a recunoscut într'ensul pe *Octav Sorescu*. S'a dat îndată ordin la Predeal, ca să nu fiă lăsat să treacă în România, d'ér încă în aceeași di acesta din urmă plecase în România, de unde nu s'a mai reîntors.

Discușiunea fiind terminată, fișpanul a pus la vot luarea la cunoscință, ér majoritatea a luat la cunoscință răspunsul viceșpanului.

O discuțiune gravă în Camerele române.

De un șir de ani încóce ne-am dat, ca despre multe și delicate lucruri, ce ne privesc direct pe noi, să ne sosescă scire numai prin incunjur, pe drumul dela Budapeșta prin București.

Așa și de astă-dată stăm față c'o cestiune, care ne interesază de aproape și despre care primim informațiuni mai clare numai dintr'o discușiune, ce s'a făcut în camera română.

El vorba de scolele noastre din Brașov. Cetitorii noștri se vor informa asupra stării cestiunii din actele ce le publicăm mai jos și care au format obiectul unei interpelățiunii, ce a adresat'o d-l *Take Ionescu* ministrului-președinte *Sturdza* în Camera română. Aceste acte au fost cetite în copii și comentate de către d. interpelant.

La discușiune vom mai reveni. Acum lăsăm să urmeze acele acte. Ele derivă dela ministrul de culte și instrucțiune unguresc *Wlassics* și au fost adresate ministrului dela Sibiu în afacerea scolelor din Brașov. Cel dintăiu este o notă ce a adresat'o *Wlassics* pe la începutul lunii lui Aprilie a. c. Éta părțile ei esențiale:

„Împrejurările acestea au adus gimnaziul din Brașov până aproape de bancrută materială. Însă în momentul cel mai critic, precum scrie *Barițiu* (Părți alese din Istoria Transilvaniei, vol. III, pag. 33, linia 34) membrii mai bătrâni ai consiliului bisericesc și-au adus aminte, că mai de mulți ani, încă și cu 80 de ani mai înainte, biserica Sf. Nicolae avea venituri din Moldova și Muntenia pe baza unor donațiuni vechi. Ce e drept, dreptul acesta în urma faptului, că timp mai îndelungat nu s'a făcut us de el, în conformitate cu legile de atunci ale „Principatelor române“ prin paragrafe s'a prescrist. Cu toate greutățile acestea, profesorul V. Oroianu și comerciantul R. G. Lecca fură trimiși cu mandate scrise la Iași, la bărbații de stat moldoveni,

pentru ca să esopereze dela aceştia un ajutor pentru biserică și școală. Legislațiunea Moldovei nu a făcut us de legea prescripțiunii, ci a votat un ajutor anual de 200 galbeni pentru biserică numită, respective pentru școle. Exemplul acesta l'a urmat mai târziu și legislațiunea Munteniei și a votat din partea sa, și ea, 200 de galbeni. Școlile din Brașov au ajuns în posesiunea acestui ajutor total de 400 de galbeni pe an, care, după cursul de atunci, asigura un venit anual de circa fl. 2400 în anul 1861 și 1862. Acesta este originea subvențiunii din România a școlilor din Brașov.

„Ajutorul de florin 2400 ast-fel asigurat, nu numai a îmbunătățit situația gravă a școlilor, ci a inspirat și curaj în susținătorii școlii pentru dezvoltarea mai departe a ei, mai cu seamă după ce au esoparat și ajutorul orașului Brașov, și la 1863 și ajutorul scaunului guvernial regesc din Ardeal. În urma acesta au ridicat la 1862 salariul profesorilor la 800 și 900 fl. și înființând la 1862-63 clasa a cincia (V) gimnasială au început cu complectarea gradată a gimnasiunii superior, care s'a terminat în anul școlar 1865—66.

„Intr'aceea, edificiul deja gata s'a dovedit prea strimț și ast-fel fură nevoiți să zidescă o aripă nouă la edificiu. Crescerea cheltuelilor a făcut, ca sub titlul de drept deja amintit să facă pași noi la guvernul român pentru mărirea ajutorului. Pașii aceștia au fost încununați cu succes, pentru-că legislațiunea României printr'o lege specială a ridicat subvenția originală de 400 galbeni la suma de 23.500 lei (Vezi Maioreșcu Titu, discursul ținut în Senat 6 Martie 1875 „Discursuri parlamentare“. Vol. I pag. 291—99).

În anul școlar 1869/70, susținătorii școlii au înființat prima clasă a școlii reale și în anii doi următori au complectat-o cu încă două clase, din care cauză a trebuit să se edifice și aripa de sus a școlii.

„Intr'aceea s'a întâmplat, că d. ministru m. r. de culte și instrucțiune publică a pus unele condițiuni pentru liquidarea și mai departe pe seama școlii a ajutorului anual dat de către fostul scaun guvernial regesc din Ardeal. Biserica susținătoare a școlii nu a primit aceste condițiuni și de aceea guvernul instrucțiunii publice a detras dela institut ajutorul, de care s'a bucurat. Atunci susținătorii școlii au provocat la această împrejurare, s'au provocat din nou la guvernul român, care li-a și dat ajutorul cel nou în suma de lei 10.000, suma aceasta se și află în bugetul României de pe anul 1871 (Vezi Maioreșcu, „Discursuri parlamentare“ Vol. I pag. 195). Suma acestei a doua subvenții varia din an în an, în cât-va s'au ridicat când la 10, când 13, când 15 mii de lei și suma aceea a rămas și în bugetele 1875 și 1876.

„La 1872 mai mulți membri ai legislației române, precum Cogălniceanu, Vernescu, Ghica, Vladimir etc., la inițiativa lui Maioreșcu, au prezentat o moțiune, ca acesta a doua subvențiune să nu figureze de aci înainte numai ca o poziție de buget, care să se poată șterge ori când, ci după chipul primei subvențiuni de 23.500 lei, să se stabilească printr'o lege specială.

„Acest proiect de lege a fost primit de Senat numai în Martie 1875 cu 31 voturi contra 9. După căderea guvernului Catargiu, în restimpul scurt dela 4 până la 26 Aprilie 1876, Orescu a devenit ministrul instrucțiunii publice, care prin raportul său Nr. 3334 de data 22 Aprilie 1876 ceru nu numai sistarea acestei nouă subvențiuni, ci și ștergerea subvențiunii mai vechi de 23.500 lei. Orescu însă a cădut peste 3 zile și i urmă Chițu (?) care a menținut și mai departe subvențiunea dublă garantată prin 2 legi, care la 1876 făcea cu totul 38.500 lei.

„Intr'aceea s'a întâmplat, că guvernul ungar regesc a aflat, că școlile gr. or. române din Brașov primesc subvenția anuală din România. Din cauza acesta a și intervenit pe cale diplomatică la guvernul român, ér acasă a oprit în mod foarte categoric ca școlile din Brașov să mai primescă ajutor, ér în ordinațiunea sa Nr. 559 de datul 2 Aprilie 1875 a decretat, că nici un

fel de institut de învățământ din patriă, fie el susținut de o confesiune, comună, corporațiune, societate seu privați, precum și nici o confesiune și biserică nu pôte nici să cêră, nici să primescă ajutor și sprijin material în nici o formă dela state externe, dela domnitorii și guvernele lor.

„De-ore-ce în bugetele guvernelor române de după 1876, subvenția gimnasiunii din Brașov, cu o poziție de sine stătătoare și cu numele ei indicată nu se întelnesce, și de ore-ce toate confesiunile și toate corporațiunile susținătoare de școle luaseră la cunoștință ordinațiunea Ministrului de culte Nr. 559 din 1872 — guvernul ungar regesc al instrucțiunii publice a fost de convingerea, că nici școlile din Brașov și nici alte institute cu limbă de propunere românească, de ori-ce categorii din patriă nu capătă și nu primesc nici o subvențiune din România; cu atât mai mult era în drept a crede acesta, cu cât § 72 al art. de lege XXX din 1883 reînnoșce în modul cel mai categoric ordinațiunea ministerială din 1875.

„În luna lui Octomvre 1894, Dimitrie Sturdza, actualul ministru-president și ministru al afacerilor externe al României, a ținut un discurs la Orfeu, în care cu date a arătat, că ce și câte sume se trimit din partea guvernului conservator de atunci și prin a cui intermediare.

„În urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a-se informa despre starea reală a lucrurilor și pe baza acelor date — din care o parte Vi-s'au comunicat Escelenței Vostre, în 22 Martie, prin Escelența sa D. Prim-Ministru — s'a convins, că ajutorul anual dat de guvernul român până la 1876 pe față, a devenit secret și că autoritățile susținătoare a școlilor din Brașov, cu totă ordinațiunea ministerială din 1875 și, ce e mai mult, în contra art. de lege XXX din 1883 § 72 îl primesc, ba îl chiar urgentază. Din cauza acesta, s'a vădit necesitate a interveni la guvernul regesc român pe cale diplomatică în chestia subvenției, și acesta a dat în privința subvențiunii o notă afirmativă cu indicarea sumei.

Etă acum și cealaltă scrisore a ministrului către Metropolitul, cea mai nouă și cea mai ardentă:

„Escelența Ta Domnule Arhiepiscop și Metropolit!

„Ordinul din anul 1875 Nr. 559 al antecesurului, tocmai din incidental eșirii la ivelă a subvențiunii școlilor din Brașov, dispune ca școlile confesionale din țără, precum și ori-ce institute de învățământ de ori-ce categorii și de ori-ce grad, susținute de comune, corporațiuni, reuniuni, seu privați, asemenea confesiunile și bisericile, să nu pôte cere și să nu pôte primi, sub nici o formă, ajutor și subvențiune materială dela state străine, 'dela Domnitorii și guvernele acelora.

„§. 72 al art. de lege XXX din 1883 nu numai susține ordinul, ci cu putere de lege declară, că actualele școle medii susținute de confesiuni, de municipii, de comune, de corporațiuni și de singuratici, asemenea confesiunile și bisericile, la nici un cas nici nu pot cere, nici nu pot primi ajutor și subvențiune materială dela state străine, dela Domnitorii și guvernul acelora.

„Din probele documentate procurate de către guvernul regesc este evident, că școlile așa numite centrale din Brașov (gimnasiu gr. or., școlă comercială, școlă reală, școlă de fete și școlă elementară) cu călcarea pe față a menționatei ordinațiuni și a dispozițiunilor legale și contra categorice și strictei opriri, au primit și au acceptat pe ascuns, prin mijlocirea bisericeii Sf. Nicolae din Brașov, în un lung șir de ani subvențiune anuală.

„Acastă ținută, strict oprită prin lege și la mai multe provocări tănuită, care mai multe institute de învățământ din patrie le-a pus sub influența materială a unui stat străin și sub o asemenea influență a stat an de zile fără școarea guvernului regesc ungar, ne îndreptătesce, ca față

cu școlile din țestiune să se aplice cea mai strictă pedepsă cuprinsă în art. de lege XXX din 1883, adecă închiderea lor.

„Este de prisos să mai indic Escelenței Tale, întru cât reduce această măsură posibilitatea dezvoltării civilizațiunii în școlile medii cu limba românească.

„Înainte însă de a face pașii de lipsă pentru executarea acestei dispozițiuni a mele, voesc să dau posibilitate școlilor centrale din Brașov pentru mai departe subsistență, și aceasta în modul următor: Să binevoesc Escelența Ta să aduc acest rescript al meu la cunoștința senatului școlar al consistoriului archidieceșan, care, după cum sunt informat, se va întruni în ședință cât mai în grabă, și a-i comunica, că față cu școlile din țestiune pentru ținuta Eforiei, care a călcat ordinațiunea de oprire și dispozițiunile legii, și institute din patrie în mod ascuns le-a pus în dependență materială de guvernul unui stat străin, pentru această ținută am intențiunea să aplic măsura cea mai aspră, dela care numai în acel cas m'ăș abate, decă Senatul școlar al consistoriului de sub presidenția Escelenței Tale, interdicând Eforiei din Brașov facultatea de a primi, sub ori-ce nume și sub ori-ce titlu, ajutor dela guvern seu dela domnitor străin, — va suplica la mine pentru ajutor dela Stat, spre scopul școlilor. În ce privește o asemenea suplică, pot asigura pe Escelența Ta din capul locului despre buna mea voință și în legătură cu acesta despre aceea, ca să păstrăm neatinsă limba română ca limbă de propunere și caracterul confesional al școlilor.

„Primesce, Escelență, espresiunea sincerei mele stime.

Budapeșta, 18 Aprilie.

Wlassics.

Alegerile din Franca. Alegeri atât de liniștite, ca cele ce se fac tocmai acum în Franca, n'au fost de când există republica francesă. Ele s'au început Dumineca trecută. S'au ales peste tot în Franca 581 deputați, fiind cunoscute până acum numai 566 rezultate. Au fost aleși până acum 193 republicani, 104 radicali, 41 socialiști, 47 monarhiști. Peste două săptămâni se vor face 181 balotaje. Camera se va compune în mod aprôpe identic cu cea trecută. Politica guvernului Méline a obținut aprobarea Francei. Sunt aleși puțin monarhiști, puțin radicali socialiști, cari nu se împacă cu actuala stare de lucruri, sperând o organizare socială mai echitabilă. Marea majoritate este republicană-conservatoare. De însemnate, că doi conducători ai socialiștilor, *Jaurès* și *Guesde*, au cădut; de asemenea a cădut și anti-semitul *Drumont* la Algér. Au fost realeși toți ministrii, în special Méline cu 13,000 voturi din 15,000 votanți. A mai fost reales *Brisson*, fostul președinte al camerei, alegerea acestuia a produs manifestații de simpatie din partea radicalilor.

SCIRILE ȚILEI.

— 1 (13) Mai.

Liturgia maghiară. Episcopul rutén *Firczak* din Muncaciu a sfințit țilele trecute o biserică din Hajdu-Böszörmény. Cu ocazia acesta s'a pronunțat și asupra liturגיעi maghiare, despre introducerea căreia dișe următoarele: „Sânția Sa Papa nu e străin față de dorințele vostre motivate, însă nici pe pom nu cresc îndată fructe, mai întâiu ies mugurii, frunzele, florile și numai în urmă vin fructele. Așa stăm și cu liturgia maghiară. E lipsă de ore-cari pregătiri, ca ea să se realizeze. Pe cale forțată și cu strigări nu vom ajunge la țintă, ci încet, lucrând conștient și în unire înainte de-a seceera succese.

Despre situația din Italia se mai anunță următoarele: Lui „Daily Nems“ i-se comunică din Milano, că resculații au așezat centrul orașului. S'a introdus censura. Miliția a obosit în luptele cu resculații. La toate trenurile, ce sosiau în Milano, au

fost atașati ostași cu baioneta pe pușcă. Asupra generalului *San-Martino* resculații au pușcat de opt ori dup'olaltă.

Várkonyi e prins. Scim, că conducătorul socialist Ștefan Várkonyi, care dispune de-o avere considerabilă, în urma persecuțiilor îndreptate contra lui a fugit, lăsându-și nevasta în Budapeșta. Marți s'era însă Várkonyi a fost prins în Viena și arestat. Prinderea lui s'a întâmplat astfel, că nevastă-sa a plecat din Budapeșta ca să-l cerceteze. Un detectiv o urmări pas de pas până ajunse la Varkonyi în Viena. Aci avisă poliția, care imediat puse mâna pe el.

Musica orășenescă va concerta Duminecă după ameză la 4 ore la Casa de tir, ér la 8 ore s'era în sala Redutei orășenesci.

Pentru amatorii de fotografie. Aparate de fotografie pentru salon și voiași foarte renumite; aparate pentru fotografi la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL liferantul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr. 9. Manufactură fotografică fondată la anul 1854. La cerere liste mari ilustrate, coșinând prețurile gratis. Depozite în Brașov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth Farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoții.

Răsboiul ispano-american.

Ocuparea Cubei.

Din Washington se telegrafază cu data de 11 Mai, că secțiunea americană pentru marină a primit dela ambasadorul american din Londra școarea, că escadra spaniolă dela *Cap-verde*, constatătoare din 4 încrușătorii și 3 torpilori, n'a plecat spre Antille, ci a sosit în Cadix. Acest fapt de o extremă gravitate a schimbat cu totul planul de răsboi al Americanelor. Mac-Kinley, care după lupta dela Cavite s'a hotărât să amâne ocuparea Cubei, acum va grăbi invaziunea în insulă. Spre scopul acesta se aștepta pe ieri, Joi, sosirea generalului Miles la țermul marin cu 20,000 omeni. Se confirmă de asemenea școarea, că toate trupele din Chicamanga au primit ordin să plece.

Independent de acesta operază generalul *Droft*, care a plecat la Cuba cu un transport de 7000 pușci, 200,000 cartușe și numereșe tunuri. Din aceste proviziuni va da resculaților atâtea, cât va pute.

O telegramă din Madrid spune, că în Cuba a fost la 10 l. c. un atac desperat între regimentul spaniol Colon și între resculați, în care au cădut 15 Spanioli, între cari și un ofițer. Răsculații au avut perderi mari.

Turburări în Filipine.

Din Manilla se anunță, că în Filipine au izbucnit mari turburări. Se dișe, că admiralul *Montejo*, care a condus escadra spaniolă înaintea Cavitei, a fost ucis dimpreună cu cei doi fii ai săi. Răsculații jăfuesc și incendiază casele șiucid femei și copii.

Manilla.

Din Madrid se telegrafază: Generalul *Primo de Riveira* a sosit cu vaporul „Leo“ în Barcelona. El a declarat, că forțul dela Manilla este atât de puternic, încât *Americanii nu-l pot ocupa*. A declarat mai departe, că în decursul funcționării sale s'a ținut strict de ordinele guvernului și a raportat mereu despre starea flotei.

Ocuparea lui Porto-Rico.

Sub președinția lui Mac-Kinley s'a ținut un consiliu de miniștri, în care s'a hotărât să se trimită îndată o expediție de 10,000 de omeni la San-Juan, Porto-Rico și tot-odată va bombarda San-Juan. Expediția va conduce-o personal, ér Sampson va conduce operațiile militare.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Mafor**

Rohseid. Bastkleid. n. 8.65

bis 42.75 p. Stoff z. kompl. Robe - Tussors und Shantung-Pongees - sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl 14.65 per Met. - in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und Steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.**

Seiden-Fabriken G. Henneberg,
(K. u. K. Hoflieh.) **Zürich.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Mai 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.50
Renta de corone ung. 4%	99.15
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	129.30
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cail. fer. ung. de est I. emis.	120.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.40
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru rez. Tisei si Seghedin	139.25
Renta de argint austr.	101.95
Renta de hartie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.10
Losuri din 1860.	142.75
Actii de-ale Banței austro-ungar	913.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	382.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	356.60
Napoleoniori	9 55 1/2
Marci imperiale germane	58.90
London vista.	120.90
Paris vista	47.67 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.80
Note italiene.	44.40

Cursul pieței Brașov.

Din 13 Mai 1898.

Banonota rom. Cump.	9.52	Vend.	9.54
Argint român. Cump.	9.48	Vend.	9.50
Napoleoniori. Cump.	9.54	Vend.	5.56
Galbeni Cump.	5.65	Vend.	5.70
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vend.	128.—
Marci germane Cump.	58.50	Vend.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vend.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101	Vend.	102.—

Concurs

pentru ocuparea unui post de practicant-comptabil la asociațiunea de anticipațiune și credit „Hațegana” în Hațeg, cu salar anual de fl. 360 v. a., și eventual din venitul net remunerațiune séu tantiemă, în cât o va satori adunarea generală ordinară.

Reflectanții au a-și așterne petițiunile până inclusive **25 Maiu 1898**, instruate cu următoarele documente:

- 1) Atestat de botez și eventual stadiul obligământului militar.
- 2) Atestat despre purtarea morală.
- 3) Atestat despre prezenta ocupațiune.
- 4) Atestat școlastic, că au absolvat cu succes bun la vre-o școală comercială superioară în patrie.
- 5) Cunoștința limbilor română și maghiară în vorbire și scriere.

Preferiți vor fi, cari au și pracasă la vre-un institut de bani din patrie.

Din ședința direcțiunei asociațiunei de anticipațiune și credit „HAȚEGANA” în Hațeg la 28 Aprilie 1898.

237,3-3. **Direcțiunea.**

Nr. 1763—1898.

Publicațiune!

Se interdice biciclarea pe tôte promenările și drumurile pedestre, mai departe sub bucium (legătura între târgul grâului și prundul rozelor), în strada măcelarilor, strada costița de sus și de jos, valea lată, uliciora sferei, strada nouă a spitalului și după zidurile de jos.

Contravenițiunea acestei dispozițiuni se pedepsește, în sensul §. 27 al statului penal orășenesc, cu o

pedepsă dela 1—40 corone séu cu închisore corăspundătoare.

Fiă-care biciclu trebuie să fiă pro vedut cu un număr, care se pôte procura dela subscrisul oficiu cu 40 cr. Numerile aceste se dau însă numai atunci, când biciclistul a documentat mai întâi prin o cursă de probă, cum că pôte conduce biciclu perfect. Astfel de probe se țin totdeauna în fiecare Mercuri și Sâmbătă după amezul dela 3—4 ore în prezenta unui expert și a unui funcționar din partea acestui oficiu.

Brașov, 20 Aprilie 1898.
252,2—3. **Căpitănatul orășenesc**

Nr. 2698—1898.

Publicațiune!

Pentru stabilirea contribuției după următoarele venite pe anul 1898.

După §§. 16 și 18 art. de lege XLIV din anul 1883 se aduce la cunoștința publică, că On. Direcțiunea de finanțe r. u. din loc a trimis catalogurile la oficiul de dare orășenesc pentru stabilirea dărei, și anume:

- 1) Catalogul repartisărei dărei de pământ, care conține pe toți proprietarii de pământ.
- 2) Catalogul pentru darea după chiria caselor și împărțirea lor după categorii.
- 3) Catalogul dărei după câștig clasa I și II, conținend stabilirea dărei meseriașilor, cari lucrăză fără calfe; a calfelor de meseriași, diurniști, servitorii etc. cum și a proprietarilor de case și capitaliști din clasa II.
- 4) Catalogul contribuției după venit clasa IV, conținend pe toți aceia, cari sunt angajați cu salar anual, cum și aploiați de stat, municipii, comunale și privați, servitorii, cari au pensie de grațiă.
- 5) Catalogul partidelor, cari sunt

obligate la contribuțiă după interese de capital și rente; în fine:

Aceste cataloge sunt puse la dispozițiă fiă-cărui contribuabil în decurs de 8 zile, adecă dela 11 Maiu până inclusiv la 18 Maiu 1898 st. n., dela 8 ore până la 12 ore a. m., la oficiul de dare crășenesc.

Contra sumelor de contribuțiă stabilite în aceste cataloge pot re cura contribuabilii și anume:

a) Acei contribuabili, cari au fost d. ja taxați cu vre-o dare din cele specificate și anul trecut, în decurs de 15 zile adecă până inclusive 25 Maiu st. n.

b) Acei contribuabili, cari pentru prima-ora sunt taxați cu vre-o categoriă de contribuțiă. Din cataloge indicate în decurs de 15 zile, dela doua în care li-s'au in scris în foia de dare sumele, ce au a plăti. Recursul este a se adresa la On. Comisie administrativă prin On. Magistrat orășenesc.

Recursurile date după expirarea acestor termine se vor respinge, ca întârziate.

Tot-odată se provocă toți contribuabilii să se prezente la oficiul de dare cu foia de contribuțiă pentru a-se scrie în foia câtă contribuțiă au să plăiescă.

Brașov, 9 Maiu 1898
2—2. **Oficiul de dare orășenesc.**

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care cresce cu cât publicarse face mai de multe-ori.

Admin. „Gazeta Trans.”

Losuri ale loteriei de clasă reg. ung.

pe cât vor fi disponibile **se capetă** la casa de bancă **NUSSBÄCHER & BEER Brașov (Transilvania).**

Prospecte stau la dispoziție.

212,3—10.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deca fiecare cutlă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutlii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deca fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forțe bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcălă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salilicic)

La întrebuințarea dilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigurăză căstă apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectueză dilnic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul séu de inormentare bogat asortat în cari tôte obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot că-păta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot încheie hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vëndt, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, i a u asupră-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

8—*